Fedeles serleg

Készítés ideje	17. század
Készítés helye	Németország
Anyag	ezüst
Technika	öntött, aranyozott, trébelt
Méretek	magasság: 47 cm súly: 881 g szájátmérő: 12,9 cm talpátmérő: 11,5 cm
Leltári szám	60.40.1-2

Leírás

A XVII. század elejének német ötvösművészetének (Augsburg, Nürnberg) egyik jellegzetes típusát, a fedelén harcos alakjával díszített, aranyozott ezüstből készült fedeles kupáit példázza. A gyümölcsfüzérekkel és szeráffejekkel díszített, kerek talpa fölötti, gömb alakú tagozaton, három maszkkal díszített, szár emelkedik. A serleg gazdagon díszített kuppája (pohara) “S”-alakú füllel kapcsolódik a szárhoz. A kuppa hengeres formája három, gyűrűs tagozatokkal elválasztott, jól elkülönülő részre tagolható: alsó és felső eleme öblösen kiszélesedik, felső része (így szájpereme is) az alsónál szélesebb. A kuppa alsó részét kartusokba foglalt leveles-gyümölcsös kosarak és szeráffejek, középső részén palmetták között ugyancsak kartusokban ábrázolt állatfigurák (kakasok, struccok, pávák), míg felső harmadát a már lent megismert, kartusokba foglalt szeráf- és gyümölcsmotívumok díszítik az alsó harmadtól eltérő elrendezésben. A serleg fedelét kívül ugyancsak kartusokba foglalt motívumok láthatók (gyümölcsök és tájképek) belső részét pedig egy prédája megragadására kész, kitárt karmú sas díszíti. A fedél tetején baljával fegyverére támaszkodó római harcos áll, ki jobbjában tartott pajzsát a lába mellett, a földön nyugtatja. A pajzson 1607-es évszám, és bástyatornyos címer, a peremén pedig felirat látható:"Recht muss doch Recht bleiben und werden alle Hetzen anhagen. Anno 1607" (A német nyelvű szöveg a Károli zsoltároskönyv, 94. zsoltárának tiszteletlen átirata). A harcos megformálása rokon a Thyssen-Bornemisza-gyűjteményben őrzött, a három, különböző időszakban készült és eredetileg nem együvé tartozó, három elemből a XVI. század második fele és a XVII. század első fele időszakában összeállított Rákóczy-serlegen (talp és fedél: Augsburg, Gregor Blair [Merano, cca. 1535-Augsburg, 1604] – Elias Drentwett I. [Augsburg. ca. 1588–1643]; kuppa: Nürnberg, Martin Rehlein [aktív Nürnbergben a XVI. század második felében, 1609 vagy 1613] ca. 1570–1620) és a hollandiai Veer városának gyűjteményében őrzött Miksa-serlegen (1547) látható harcos megformálásával, illetve egy, a nemzetközi műkereskedelemben felbukkant serleggel is.

Proveniencia

San Marco gyűjtemény (1024)

